

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تفسیر و علوم قرآنی (۲)
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰/۳/۲۱		سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای)	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۳۹۰	

بارم	صفحه : ۱	راهنمای تصحیح در دو صفحه	ردیف
۰/۵		الف: ریشه‌های (۰/۲۵) ب: تحلیلی (۰/۲۵)	۱
۰/۷۵		۲ زیرا قرآن مانند تورات و انجیل نیست که یکباره توسط پیامبر عرضه شده باشد. (۰/۵) بلکه این کتاب در طول ۲۳ سال دوران زندگی پیامبر از بعثت تا وفات نازل شده است. (۰/۲۵)	۲
۱		۳ آیات محکم مرجع آیات متشابهند و آنها را به کمک آیات محکم باید اخذ کرد بدون آیات محکم آنچه از آیات متشابه اخذ می‌شود معتبر نخواهد بود. (۰/۷۵) هیچ چشمی او را درک نمی‌کند ولی او بینندگان را مشاهده می‌کند. (۰/۲۵)	۳
۰/۷۵		۴ چون قرآن برای همه زمانها و همه مردم نازل شده، فرود آورنده، آن را طوری ساخته است که در هر زمان با وجود همه اختلافهایی که در طرز فکر و وسعت اندیشه‌ها به چشم می‌خورد، باز هم قرآن بر زمانها و افکار پیشی می‌گیرد.	۴
۱		۵ این حدیث در مورد کسانی است که شناختها، بینشهایشان و دریافتهای الهی را بر شمشیرهایشان گذاشته بودند. (۰/۵) شمشیرهایشان را در راه ایده‌ها و افکارشان به کار انداختند و مصداق بارز قائم اللیل و صائم النهار می‌باشند. (۰/۵)	۵
۱		۶ قرآن این گونه خود را معرفی می‌کند : که این کلمات و عبارات سخن خداست (۰/۲۵) پیامبر انشاء کننده قرآن نیست (۰/۲۵) قرآن توسط جبرئیل به اذن خدا بر پیامبر نازل شده است (۰/۲۵) رسالت پیامبر هدایت بشر و خروج آنها از تاریکیها به سوی نور است. (۰/۲۵)	۶
۲		۷ رابطه‌ی علت و معلول و اصل علیت پایه تفکرات عقلانی است و قرآن آن را محترم شمرده (۰/۲۵) با آنکه قرآن از جانب خدا سخن می‌گوید و خداوند نیز آفریننده نظام علت و معلولی است و طبیعاً سخن از ماورائی است که علت و معلول مادون آن قرار دارند (۰/۵) با این همه از این موضوع غفلت نمی‌کند که از نظام سببی و مسیبی عالم یاد کند وقایع را مقهور این نظام بداند (۰/۷۵) به عنوان مثال می‌گوید درست است که همه سرنوشتها به اراده خداست ولی خداوند سرنوشت را از ماورای اختیار و تصمیم و عمل بشر بر او تحمیل نمی‌کند و خداوند سرنوشت هیچ جامعه‌ای را خود به خود و بی وجه عوض نمی‌کند (۰/۵)	۷
۲		۸ الف) منظور قرآن از کر و لال آن دسته از مردم است که حقیقت را نمی‌خواهد بشنوند و یا می‌شنوند به زبان اعتراف نمی‌کنند و کسانی که از اندیشه خود سود نمی‌گیرند. (۱) ب) اشاره به دومین منشأ خطا از دیدگاه قرآن یعنی تقلید کورکورانه دارد و قرآن می‌فرماید هر مسئله‌ای را با معیار عقل بسنجید (۱)	۸
۱		۹ قرآن در مورد احکام هم بصورت فردی و هم اجتماعی توضیح می‌دهد تا به احکام آسمانی در عین ماورائی بودن جنبه‌ی دنیایی بدهد (۰/۵) و از انسان می‌خواهد تا درباره‌ی آنها اندیشه کند و تصور نکند این احکام یک سلسله رمزهای مافوق فکر بشر است (۰/۵)	۹
۱/۵		۱۰ خصوصیات قلب عبارتند از : ۱) یک ابزار شناخت است ۲) تزکیه نفس می‌کند ۳) روشنایی می‌آورد ۴) باعث صفای دل می‌شود (۱ نمره) مثال: رستگار شد کسی که قلب خود را از آلودگیها پاک نگه داشت (۰/۵) و یا اگر راه تقوا و پاکی را پیش گیرید خدا نور و روشنایی در قلب شما قرار می‌دهد و (هر کدام از مثالهای قرآنی صفحه ۶۹ تا صفحه ۷۱ آورده شود مورد قبول است)	۱۰
		ادامه‌ی راهنمای تصحیح در صفحه‌ی بعد	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تفسیر و علوم قرآنی (۲)
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰/۳/۲۱		سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای)	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۳۹۰	

بارم	صفحه : ۲	راهنمای تصحیح در دو صفحه	ردیف
۱/۵		پیامبر اکرم (ص) فرمودند : اگر واقعاً دنبال برّ هستی، آنگاه که قلبت به چیزی آرام می‌گیرد و وجدانت آسوده می‌شود بدان که این برّ است (۰/۷۵) ولی آنگاه که به چیزی راغب هستی اما دلت آرام نمی‌گیرد مطمئن باش که آن اثم است (۰/۷۵)	۱۱
۱		پرورش انسانهایی که هم از سلاح علم و عقل بهره مندند و هم از اسلحه دل و قلب (۰/۵) و این هر دو را با بهترین شیوه در راه حق به کار می‌گیرند. (۰/۵)	۱۲
۱/۵		(۱) این روش پاسخی است محدود در برابر نیازی نامحدود، چون تعداد آیات قرآن بیش از ۶ هزار است ولی احادیث رسیده کمتر می‌باشد (۲) برای بسیاری از آیات حدیثی در خصوص آیه مورد نظر ذکر نشده است (۳) با احادیثی که از معصومین رسیده که در بروز مشکلات به قرآن مراجعه کنید، چه باید کرد. (۴) دستور تدبیر و تفکر در آیات قرآن بسیار ذکر شده است که به مقتضای آیات یک وظیفه عمومی است. (ذکر سه مورد کافی است هر مورد ۰/۵ نمره)	۱۳
۲		خداوند همه چیز را زیبا آفرید، بحث نیک و بد و زشت و زیبا زمانی مطرح می‌شود که صحبت نسبت و مقایسه مطرح می‌شود و زشتی‌ها وجود نسبی دارند، نه نفسی (۱ نمره) مثلاً مار و کژدم نسبت به انسان و حیواناتی که از نیش آنها ضرر می‌بینند بد است ولی نسبت به سنگ و خاک این گونه نیست و اگر از نسبت و مقایسه صرفنظر شود، دست روی هر چیز گذاشته شود جز زیبایی دیده نمی‌شود. (۱ نمره)	۱۴
۱/۵		علمی که سر لوحه آنان جهان بینی الهی است و انسان را به حقیقت و حق رهنمون می‌سازد (۰/۷۵) و علمی که انسان را به خود سرگرم ساخته و از رسیدن به حق محروم می‌کند مرادف جهل می‌باشد (۰/۷۵)	۱۵
۱		بعد از قرن دوم هجری به سبب بر داشته شدن قدغن نوشتن احادیث، مردم اول به نوشتن حدیث و پس از آن به نوشتن بحثهای مربوط به علوم دیگر و در قالب تألیف و تصنیف، علوم را مرتب نمودند (۱ نمره)	۱۶
از مصححین محترم تقاضا می‌شود ، در صورت رساندن معنا و مفهوم به پاسخ سؤالات نمره‌ی لازم تعلق گیرد . با تشکر			